

Stanje komunalne infrastrukture u Srbiji i buduća ulaganja

Andelka Orlic, Ministarstvo zaštite životne sredine

PROCES PRIDRUŽIVANJA EVROPSKOJ UNIJI

- Pregovaračka pozicija za Poglavlje 27 (životna sredina i klimatske promene) je pripremljena i usvojena
- Za potrebe pregovaračke pozicije pripremljeni su Specifični planovi implementacije teških direktiva čime je investiciono i finansijsko planiranje podignuto na viši nivo
- Ukupni troškovi (potrebne investicije) za Direktivu o otpadnim komunalnim vodama je procenjeno na 4,280 MEUR
- Identifikovano je 398 aglomeracija u Republici Srbiji
- Planski period koji je predviđen za potpuno usaglašavanje sa UWWTM je do 2044. godine
- Priprema infrastrukturnih projekata označena je kao prioritet radi postizanja potpunog usaglašavanja

PREGLED AGLOMERACIJA PO VELIČINI

AGLOMERACIJA KLASA VELIČINE	RASPONI KLASA VELIČINE(P.E.)	BROJ AGLOMERACIJA (SREDNJI ROK)
Glavne	Above 150,000	4
Velike	50,000< - ≤150,000	19
Srednje	15,000< - ≤50,000	52
Male – srednje	10,000< - ≤15,000	20
Male	2,000≤ - ≤10,000	278
Veoma male	Below 2,000	25
Ukupno		398

STANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- Skoro 75% stanovništva Republike Srbije živi u naseljima većim od 2.000 stanovnika, u kojima je prosečna priključnost na javne kanalizacione sisteme oko 72%, a na individualne (septičke jame) oko 27%. U naseljima sa manje od 2.000 stanovnika, stopa priključenja na kanalizacioni sistem u proseku je manja od 5%.
- Stanje izgrađenosti sistema za prikupljanje i evakuaciju (primarna i sekundarna kanalizaciona mreža i glavni kanalizacioni kolektori) i prečišćavanje otpadnih voda naselja je na niskom nivou u odnosu na evropske standarde. Ovo se naročito odnosi na stanje izgrađenosti postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, pa se većina otpadnih voda naselja bez prethodnog prečišćavanja upušta u recipijente.
- U odnosu na ukupan broj stanovnika u Republici Srbiji priključnost na javne kanalizacione sisteme iznosi oko 55 % (60% domaćinstava).
- Samo se 15% prikupljenih otpadnih voda se prečišćava

STANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- U Republici Srbiji postoji 37 postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, od kojih neka nisu u funkciji, a neka ne rade punim kapacitetom, dok je izvestan broj njih preopterećen.
- Operativni, projektovani, kapacitet ovih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda je približno 1,3 miliona ES, ali smatra se da je stvarna stopa opterećenja nešto niža i da iznosi oko 0,9 miliona ES.

Opština/Grad	Planirani kapacitet PPOV (ES)	Godina puštanja u rad
Leskovac	86.000	2021.
Vrbas	120.000	2020.
Raška	16.000	2021.
Šabac	84.000	2017.
Kruševac	90.000	2021.
Subotica	150.000	2000.

PLANIRANJE IZGRADNJE PPOV

- Oblast prečišćavanje otpadnih voda je najizazovnija za implementaciju, s obzirom da je to oblast koja zahteva visok nivo investicija.
- Trenutno je u Srbiji oko 3,9 miliona stanovnika trenutno povezano sa sistemima za prikupljanje otpadnih voda (55 odsto od ukupnog broja stanovnika).
- Prosečna starost mreža je 35-40 godina, što je blizu kraja njihovog operativnog veka.
- Trenutna kanalizacija se nedovoljno održava.
- Planirana je izgradnja novih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kao i rekonstrukcija postojećih postrojenja sa ukupnim kapacitetom od oko 6,6 miliona ES što čini ukupno 359 postrojenja.
- Kapacitet novih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa strožijim tretmanom procenjuje se na oko 5,5 miliona ES.
- Preporuka za Republiku Srbiju je da usvoji strožije kriterijume za prečišćavanje otpadnih voda na celokupnoj teritoriji.

ULAGANJA U OBLAST PREČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA

- U narednim godinama predviđena su značajna ulaganja u vodosnabdevanje, prečišćavanje otpadnih voda i u sektor upravljanja otpadom u Republici Srbiji. Planirane infrastrukturne investicije biće finansirane iz različitih izvora.
- Kroz podršku IPA fondova EU, u toku je priprema za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Brusu, Blacu, Kraljevu, Nišu, Čačku, Loznicama i Sokobanji
- U nadležnosti Ministarstva zaštite životne sredine je realizacija projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže koji se finansira iz zajma Banke za razvoj Saveta Evrope (CEB) i koji će se sprovoditi na lokacijama: Bačka Palanka, Bečej, Veliko Gradište, Pribor, Bela Palanka, Pećinci, Temerin, Boljevac, Raška Kopaonik, Osečina, Bač, Gornji Milanovac, Nova Varoš, Apatin, Divčibare, Sečanj, Topola.
- U okviru investicionog programa koji se finansira na osnovu međudržavnog sporazuma sa Narodnom Republikom Kinom i koji implementira Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture, planirana je izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u većem broju jedinica lokalnih samouprava.

IZAZOVI U IZGRADNJI I ODRŽAVANJU KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- DUGE ADMINISTRATIVNE PROCEDURE PRILIKOM NABAVLJANJA POTREBNIH DOZVOLA
- SPREMNOST PROJEKTNO TEHNIČKE DOKUMENTACIJE
- NEDOVOLJNI KAPACITETI KOMUNALNIH PREDUZEĆA DA UPRAVLJAJU POSTROJENJIMA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
- INDUSTRIJSKE VODE KOJE DOLAZE NA POSTROJENJE NISU ADEKVATNOG KVALITETA
- NEDOVOLJNO EFIKASNI MEHANIZMI ZA FINANSIJSKU ODRŽIVOST RADA POSTROJENJA

HVALA NA PAŽNJI

Anđelka Orlić

andjelka.orlic@eko.gov.rs

Ministarstvo zaštite životne sredine

Grupa za pripremu projekata u oblasti zaštite životne sredine